

Ankestyrelsens brev til Lolland Kommune

Lolland Kommunes praksis for børne- og ungepålæg og forældrebetaling

13. december 2023

Ankestyrelsen vender hermed tilbage i sagen om Lolland Kommunes praksis for forældrebetaling og børne- og ungepålæg.

J.nr. 23-35675

Konklusion

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Ankestyrelsen har gennemført en indledende undersøgelse af sagen.

Tel +45 3341 1200

På baggrund af Lolland Kommunes udtalelse finder Ankestyrelsen ikke anledning til at foretage yderligere.

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

Lolland Kommune har oplyst i sit høringssvar, at kommunen betragter sagen med stor alvor, hvorfor det er nødvendigt at få afdækket omfang og herefter handlet relevant ledelsesmæssigt i forhold til eventuel manglende overholdelse af gældende lovgivning.

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Vi lægger vægt på, at kommunen iværksætter en juridisk gennemgang af en række sager med henblik på afklaring af, om de fremsendte citater er et udtryk for en generel praksis i rådgivningen. Derudover vil ledergruppen temasætte udfordringen straks efter sommerferien 2023 og indarbejder fokusområdet i den faste sags gennemgang hver 3. måned.

Vi lægger desuden vægt på, at kommunen har oplyst, at der tilrettelægges fagjuridisk undervisning for rådgivningens personale, således at medarbejderne er fuldt oplyst om gældende lovgivning. Det sikres dermed, at lovgivningen bliver overholdt.

Vi lægger endelig vægt på, at kommune har oplyst, at der følges op på en række sager ved udgangen af 2023 i forhold til vurdering af, om der er behov for supplerende tiltag på området.

Da kommunen således har igangsat en proces for at rette op på praksis for brug af forældreoplysning, jf. servicelovens § 57 a, og børne- og ungeoplysning, jf. servicelovens § 57 b, vurderer vi, at det ikke har betydning, at tilsynet tager sagen op til behandling.

Vi afslutter derfor sagen på det foreliggende grundlag.

Vi offentliggør dette brev på www.ast.dk.

Sagens oplysninger

I forbindelse med udarbejdelse af en undersøgelse af, hvorvidt kommunerne anvender reglerne om børne- og ungeoplysning og forældreoplysning efter hensigten, blev Ankestyrelsen opmærksom på Lolland Kommunes praksis på området gennem det interview, der var gennemført i forbindelse med undersøgelsen.

Under interviewet udtalte Lolland Kommune således følgende:

"Vi går ind og vurderer, om det giver mening, at vi går ind og trækker nogle ydelser, så det går ind og påvirker ungerne. Meget konkret, alt efter hvilken overførselsindkomst de er på."

"Der står jo, at vi skal overveje foranstaltningen, men vi går jo også ind i en vurdering, hvor vi siger: 'jamen banker vi dem mere i hovedet, eller hvad gør vi her?'. Vi skal jo heller ikke sætte nogen uden for deres lejlighed eller gøre, at de ikke har råd til varme. Det har vi jo også en forpligtelse i at sikre."

"Vi har lavet nogle enkelte afgørelser. Man kan sige, at vi også skal se på lovgivningen, om det giver mening i forhold til den økonomiske situation, som forældrene er i. Der kan man sige, at vi i vores kommune er udfordret på, at de er meget socialt udsatte og også meget fattige."

"Jeg tænker, at hvis det er et barn eller unge der er træt af skole, og det ikke er decideret skolevægring eller angst eller sådan nogle ting, jamen så tilbyder vi dem nogle andre foranstaltninger. Og det gør de jo også i skoleregi. Så kommer de ud i erhvervsklasser, eller spåklasser eller vi kan tilbyde efterskoleophold eller sådan nogle ting."

Jeg tænker ikke at pålæg - og det er jo en sjov lovgivning det her pålæg, for der står jo i lovgivningen at vi skal, ikke? Men den giver ikke rigtigt mening tænker jer, ude i kommunerne."

Ankestyrelsen bad den 15. juni 2023 Lolland Kommune om en udtalelse. Høringen var vedlagt et notat med de ovenfor gengivne udsagn fra interviewet.

Den 23. juni 2023 anmodede kommunen om at få udleveret det samlede interview, der lå til grund for høringen.

Lolland Kommune fremsendte den 28. juni 2023 en udtalelse. Følgende fremgår af udtalelsen:

"Det skal bemærkes, at Lolland Kommune har anmodet om at få udleveret transskriptionen af de gennemførte interviews, dog uden at det er sket. Høringssvaret er udarbejdet således alene på baggrund af de fremsendte citater – uden at Lolland Kommune reelt kender den fulde spørgeramme, herunder sammenhæng for medarbejdernes besvarelser.

Gengivelse af udsagn afgivet under interview med Lolland Kommune

Citat A)

"Vi går ind og vurdere, om det giver mening, at vi går ind og trækker nogle ydelser, så det går ind og påvirker ungerne. Meget konkret, alt efter hvilken overførselsindkomst de er på."

Lolland Kommunes bemærkninger

Det er tydeligt at medarbejderen lader sig påvirke af den unges økonomiske forhold, uagtet, at dette ikke er relevant i forhold til hvorvidt betingelserne for børne- og ungepålæg er opfyldt. Det fremgår således, at medarbejderen ikke følger anvisningen i lovgivningen, hvilket er klart utilfredsstillende.

Citat B)

"Der står jo, at vi skal overveje foranstaltningen, men vi går jo også ind i en vurdering, hvor vi siger: Jamen banker vi dem mere i hovedet, eller hvad gør vi her?'. Vi skal jo heller ikke sætte nogen uden for deres lejlighed eller gøre, at de ikke har råd til varme. Det har vi jo også en forpligtelse i at sikre."

Lolland Kommunes bemærkninger

Udtalelsen kan tolkes som, at myndigheden ikke kan eller vil stille krav, fordi det er synd for borgeren, hvilket ligeledes er klart utilfredsstillende.

Citat C)

"Vi har lavet nogle enkelte afgørelser. Man kan sige, at vi også skal se på lovgivningen, om det giver mening i forhold til den økonomiske situation, som forældrene er i. Der kan man sige, at vi i vores kommune er udfordret på, at de er meget socialt udsatte og også meget fattige."

Lolland Kommunes bemærkninger

Det er kritisabelt, at medarbejderen kigger på forældrenes økonomiske situation i stedet for at bedømme, hvorvidt forældrene lever op til deres forældreansvar og om betingelserne er opfyldte, hvorvidt forældrene samarbejder mv.

Citat D)

"Jeg tænker, at hvis det er et barn eller unge der er træt af skole, og det ikke er decideret skolevægring eller angst eller sådan nogle ting, jamen så tilbyder vi dem nogle andre foranstaltninger. Og det gør de jo også i skoleregi. Så kommer de ud i erhvervsklasser, eller spåklasser eller vi kan tilbyde efterskoleophold eller sådan nogle ting. Jeg tænker ikke at pålæg - og det er jo en sjov lovgivning det her pålæg, for der står jo i lovgivningen at vi skal, ikke? Men den giver ikke rigtigt mening tænker jer, ude i kommunerne."

Lolland Kommunes bemærkninger

Det er problematisk, at medarbejderen ikke indtænker pålæg som noget af det første som en del af en opretningsplan for forældrene/barnet eller den unge, fordi det er et virkemiddel, der udover at være tilgængeligt også er lovpligtigt. Medarbejderen giver ovenikøbet udtryk for sin personlige holdning til, at loven ikke giver mening og derfor mener sig berettiget til ikke at efterleve bestemmelserne.

Handlinger på baggrund af henvendelse

De fremsendte citater giver anledning til flere konkrete tiltag i Lolland Kommune:

- Lolland Kommune iværksætter juridisk gennemgang af en række sager m.h.p. afklaring af om de fremsendte citater er et udtryk for en generel praksis i rådgivningen. Det skal således

afdækkes om en række medarbejdere handler ud fra en personlig / privatpraktiserende tilgang, uden hensyntagen til gældende lovgivning.

- Ledergruppen temasætter udfordringen straks efter sommerferien 2023 og indarbejder fokusområdet i den faste sagsgennemgang hver 3. måned.
- Der tilrettelægges fagjuridisk undervisning for rådgivningens personale, således at Lolland Kommune dels sikrer, at medarbejderne er fuldt oplyst om gældende lovgivning og dels sikrer, at lovgivningen bliver overholdt.
- Der følges op på en række sager ved udgangen af 2023 i forhold til vurdering af om der er behov for supplerende tiltag på området.

Lolland Kommune betragter sagen med stor alvor, hvorfor det er nødvendigt at få afdækket omfang og herefter handlet relevant ledelsesmæssigt i forhold til eventuel manglende overholdelse af gældende lovgivning.

[...]”

Ankestyrelsen fremsendte transskription af de interviews, der er lavet, som led i undersøgelsen til Lolland Kommune. Vi udleverede samtidig den interviewguide, som interviewet var baseret på. Det gjorde vi den 30. juni 2023.

Da kommunen fremsendte sit høringssvar før vi sendte de transskriberede interviews, gav vi kommunen mulighed for at fremsende nyt høringssvar. Det gjorde vi den 23. august 2023.

Lolland Kommune har den 18. september 2023 oplyst, at det er besluttet, at kommunen ikke indleverer tillæg til kommunens høringssvar, men vedbliver ved kommunens oprindelige skrivelse.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen beslutter, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag. Det står i § 48 a i kommunestyrelsesloven.

Ved vurderingen af, om der er anledning til at rejse en tilsynssag, vurderer Ankestyrelsen, om sagen er generelt egnet til at understøtte det kommunale tilsyns overordnede formål og funktion. Vi lægger vægt på, om det vil have væsentlig betydning, at vi tager sagen op til behandling.

Ankestyrelsen kan bl.a. inddrage sagens principielle, generelle og alvorlige karakter. Ankestyrelsen kan også inddrage, om sagen objektivt set har stor økonomisk eller administrativ betydning for en eller flere kommuner, organisationer, foreninger, borgere m.fl.

Venlig hilsen

Louise Filt

Vi har anvendt:

Lovbekendtgørelse om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven)
nr. 47 af 15. januar 2019